T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00128049154 /0128291826 06.11.2026
Konu : Soru Önergesi (7/49325)

7/49325
GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1944618 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA tarafından verilen 7/49325 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 9D3A193E-F598-4AD2-9401-C0B6B9989131 https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Adres: Üniversiteler Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı,Eskişehir Yolu 9.km,No:151,Çankaya/ANKARA
Telefon No: (0312) 449 1342 Faks No: (0312) 449 1341
e-Posta: z.can3@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebaskanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Zehra CAN
Memur
Telefon No: (0312) 449 1342

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'ya Ait 7/49325 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) 1998 yılından bu yana kullanılan ve gümrük işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesine imkân sunan, devamlı geliştirilen çok katmalı yapıdaki Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) Sistemi ve gümrük işlemlerinin tek bir erişim noktası üzerinden tamamen kağıtsız ortamda hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde yürütüleceği ve elektronik gümrük işlemlerinin yürütüldüğü sistem, program ve modüllerin birbiriyle entegre edilmesine imkân sağlayacak olan BİLGE Gümrük Platformu kullanılmaktadır.

Cilvegözü Gümrük Kapısındaki geçişlerde transit rejimi kapsamında gelen ve giden eşya için aşağıda belirtilen üç farklı elektronik uygulama kullanılmaktadır:

- **Yeni Bilgisayarlı Transit Sistem (NCTS):** Ülkemiz dahil 39 ülkeyle entegre olarak kullanılan NCTS ve ortak transit rejimi, ihracatçılarımıza tek beyan ve tek teminatla kesintisiz taşıma imkânı sunarak bürokrasiyi azaltmakta; gümrük kapılarında hızlı geçiş avantajıyla zaman ve maliyetten önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır. NCTS programı, transit beyanının sunulmasından rejimin ibra edilmesine kadar olan her aşamanın tamamen elektronik ortamda gerçekleştirildiği gerek gümrük idareleri arasındaki gerekse gümrük idareleri ile ticaret erbabı arasındaki iletişimin elektronik mesajlar ile sağlandığı ve bu şekilde güvenilir ticaret erbabı için önemli basitleştirmelerin uygulandığı bir programdır. Bu çerçevede, Cilvegözü Gümrük Müdürlüğü varışlı ulusal transit beyannamelerinde NCTS programı aktif bir şekilde kullanılmaktadır. NCTS'in 5. Fazına geçiş 17.11.2024 tarihinde tamamlanmış olup, bir sonraki sürüm olan 6. Faz ise opt-out seçeneği kapsamında 01.06.2026 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanmıştır.
- **İhracat Refakat Belgesi (İRB) Programı:** İhracat eşyasının yurt dışına sevkinde transit beyannamesi yerine, daha kolaylaştırılmış bir yöntem olarak İRB'nin kullanımı sayesinde, ayrıca bir transit beyanına gerek kalmadan işlemler hızlandırılmakta ve böylece ihracatçılarımıza hem zaman hem de maliyet avantajı yaratılmaktadır.
- **TIR Takip Programı:** TIR Karnesi kapsamı taşımalarda Bakanlığımız personelince TIR Karnesi işlemlerini takip etmek amacıyla kullanılmaktadır. Diğer taraftan, TIR Sistemi kapsamında yapılan taşımalarda gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması, bunun yanında risk analizinin daha erken ve etkili yapılabilmesinin sağlanması amacıyla uygulamaya alınmış olan TIR Ön Beyan Sistemi (TIRCUS) programı, TIR Karnesi hamili olan taşıyıcı firmalar tarafından kullanılmakta olup, taşıtın giriş gümrük idaresine varışından önce elektronik ortamda verilen ön beyan bu program kapsamında verilmektedir. TIR Sisteminde dijitalleşme çalışmaları sonucunda e-TIR sistemine geçiş ile ilgili olarak test çalışmaları sürmekte ve en kısa zamanda uygulamaya alınması planlanmaktadır.

Gümrük sahasına giriş/çıkış yapan araçların elektronik takibinin sağlanması, gümrük kontrollerinin daha etkin ve daha hızlı yapılabilmesi amacıyla "İç Gümrük Saha Takip Programı" oluşturulması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir. Gümrük kapılarımızdaki yoğunluğun ölçülmesi ile bekleme ve gecikmelerin önüne geçebilmek için yürüttüğümüz "Gümrük Kapıları Saha Analiz Programı"nın çalışmaları sürdürülmektedir.

Öte yandan, Cilvegözü Gümrük Kapısında 1 Ocak -31 Ağustos 2026 tarihleri arasında; toplam 133.961 adet ticari araç (tır, tanker ve kamyon) girişi, 139.751 adet ticari araç çıkışı gerçekleşmiştir. Günlük ortalama 551 adet ticari araç girişinden 522'si TIR, 11'i tanker ve 18'i

kamyon; 576 ticari araç çıkışından 552'si TIR, 1'i tanker ve 23'ü kamyondan oluşmaktadır.

Haftalık ortalama 3.859 adet ticari araç girişi, 4.026 adet ticari araç çıkışı gerçekleşmiştir. Haftalık ortalama araç girişinin ticari araç türlerine göre 3.656'sı TIR, 76'sı tanker, 127'si kamyondan oluşmaktadır. Haftalık ortalama araç çıkışının ticari araç türlerine göre 3.863'ü TIR, 5'i tanker, 158'i kamyondan oluşmaktadır.

Ayrıca, ülkemize giren ve ülkemizden çıkan tüm kara taşıtları Kara Kapıları Taşıt Takip Programına kaydedilmekte olup, söz konusu giriş/çıkış kayıtlarının hızlı ve güvenli bir şekilde yapılması için Plaka Tanıma Sistemlerinden faydalanılmaktadır.

Gümrük kapılarında kullanılmakta olan Plaka Tanıma Sistemlerinin 2026 yılı bakım ve onarımı kapsamında Cilvegözü Gümrük Kapısında kurulu bulunan Plaka Tanıma Sistemleri'nin de kapsamlı ve periyodik bakım ve onarımları yapılmakta olup, bakım ve onarım sonrasında sistemlerin başarım oranlarına ilişkin kontroller yapılmakta, arıza durumunda servis yönlendirmesi yapılmaktadır.

Diğer taraftan, ticari eşya taşıyan araçların kara gümrük kapılarımıza erişiminin teknoloji temelli bir çözümle yönetilmesi amacıyla hazırlanan "Randevulu Sanal Sıra Sistemi" (RSS) Projesi için 2020 itibarıyla çalışmaya başlanmış; geliştirme ve test süreçlerinin ardından Kapıkule Gümrük Kapısında pilot uygulamaya alınan RSS Sistemi, süreç içinde yapılan fayda/maliyet analizleri neticesinde uygulamaya geçmeden sonlandırılmıştır.

Bununla birlikte, Cilvegözü Gümrük Kapısında, yolcu ve yolcu taşıtlarının TIR trafiğinden ayrıştırılması amacıyla müstakil bir Yolcu Sahası/Salonu oluşturulmasına ve ticari araç geçişlerinin daha hızlı, modern ve güvenli bir ortamda gerçekleştirilmesini teminen TIR sahasının genişletilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu düzenlemelerle, gümrük işlemlerinin hızlandırılması, trafik akışının iyileştirilmesi ve saha güvenliğinin daha etkin şekilde sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca, ortak alanların kapasitesi, yoğunluğu, temizliği ve kullanım koşullarına ilişkin işletici şirket ve Doğu Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğümüz aracılığıyla gerekli tedbirler alınmaktadır.